

Kom Beter Binnen

In gesprek met Theo te Winkel, oud-bestuurslid Stichting Kom Beter Binnen

Tekst Jos Aarnoudse **Beeld** KBB, Eva & Vakfoto Van der Beek (stentor.nl)

De Stichting Kom Beter Binnen was een interkerkelijke stichting met als doelstelling religieuze gebouwen beter toegankelijk te doen zijn voor mensen met een beperking.

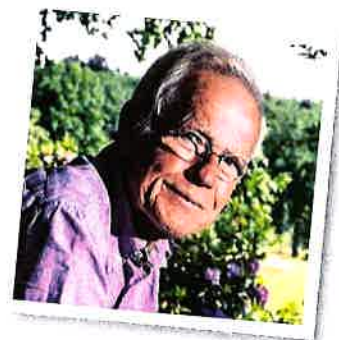
Het idee was om in beeld te krijgen welke kerkgebouwen, synagogen, tempels en moskeeën zodanig 'vriendelijk' zijn (gemaakt) voor mensen met een beperking, dat zij daarvoor een positieve vermelding zouden kunnen krijgen in een openbaar register. Dat moest te vinden zijn op internet, zodat mensen konden nagaan of een bepaald gebouw voor hen gemakkelijk geschikt zou zijn als ze daar heen wilden. Deze opzet vraagt natuurlijk een soort objectieve standaard voor beoordeling, zodat de vastgestelde 'vriendelijkheid' ook vergelijkbaar zou zijn. Daarnaast moest er een procedure komen waarmee religieuze organisaties hun gebouw(en) konden aanmelden. En er moest een website in de lucht worden gebracht waarop de resultaten per type beperking inzichtelijk gemaakt zouden kunnen worden. Er is indertijd een enthousiast begin gemaakt met de website, maar door allerlei oorzaken is de uitwerking nooit goed uit de verf gekomen. Sterker: het initiatief was verbonden aan andere initiatieven in de kerk met aandacht voor de plaats van mensen met een beperking in de kerk, die allemaal ten onder zijn gegaan. Ook de Stichting Kom Beter Binnen naderde haar einde, omdat het niet meer lukte nieuwe bestuursleden te vinden die de doelstelling alsnog wilden proberen te realiseren.

De erfenis onderbrengen bij de VKB?

Het is de heer Theo te Winkel uit Hattem, als één van de laatste bestuursleden, die het niet lekker zat, dat de aandacht voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid van kerkgebouwen voor gehandicapten helemaal van de kerkelijke agenda leek te verdwijnen. Het was in de kerk altijd vooral het diaconaat geweest, dat hier aandacht voor vroeg. Was het dan echt zo, dat dit thema al helemaal overbodig was geworden? En kon het zijn, dat juist bij nieuw, meervoudig gebruik van kerkgebouwen er toch ook weer nieuwe aandachtspunten van belang waren? Hij wilde graag de 'erfenis' van de stichting ergens onder brengen en kwam bij de VKB terecht. Immers: de kerkrentmeesters beheren in de plaatselijke gemeenten van de Protestantse Kerk de gebouwen. Zou het niet een onderdeel van hun taak zijn om ook bij tijd en wijle nog eens te kijken naar de gehandicapten-

vriendelijkheid van die gebouwen? Om mogelijk ook daar waar dat nodig is – zeker bij aanpassingen en verbouwingen – ook te denken aan investeringen ten behoeve van de gebruiksvriendelijkheid voor mensen met een beperking. Zo kwam de heer Te Winkel bij mij aan tafel.

Theo te Winkel

Ik moet bekennen: zijn vraag werkte bij ons wel een beetje als een *wake up call*. Er was een tijd, dat er – mede onder invloed van overheidsprogramma's – de nodige aandacht werd besteed aan aanpassingen voor mensen met een beperking. Maar de laatste tien jaar is er zeker in *Kerkbeheer* of anderszins door ons weinig tot geen aandacht aan besteed. Ook in de kennisbank op onze website is er niks over te vinden. En dat is absoluut niet terecht. De bruikbaarheid voor alle mensen van onze gebouwen is een kerntaak voor kerkrentmeesters.

De heer Te Winkel vertelt

In gesprek met de heer Te Winkel (inmiddels 82) vraag ik hem hoe het nu eigenlijk gelopen is. Hoe bent u bij de stichting betrokken geraakt, en hoe is het als het ware minder geworden met de aandacht voor dit onderwerp? De heer Te Winkel vertelt: "Mijn betrokkenheid heeft te maken met het lot van mijn broer, die tijdens onze studententijd te maken kreeg met een dwarslaesie. De impact daarvan was zo groot, dat ik na nog een studie in de zorgsector kwam te werken en uiteindelijk ziekenhuisbestuurder werd. Ik werd in 2009 gevraagd namens de Dwarslaesie Organisatie Nederland een congres van Kom Beter Binnen (KBB) bij te wonen in het Dienstencentrum van de Protestantse Kerk. Je had toen ook in de kerk de Werkgroep Theologie en Handicap en de Interkerkelijke Commissie Integratie Gehandicapten (ICIG). Mij werd gevraagd of ik het penningmeesterschap van de Stichting Kom Beter Binnen op mij wilde nemen. Ik was en ben altijd de enige niet-ge-

handicapte in het bestuur geweest. Drijvende kracht was de voorzitter Ardo Menges. Er was een beweging om de activiteiten van de drie initiatieven te bundelen. Ze werden behoorlijk gesteund door de landelijke Protestantse Kerk, maar die voelde toendertijd de noodzaak om activiteiten te stroomlijnen en moest ook wel bezuinigen.”

“Je ziet dat door het wegvallen van drijvende sleutelfiguren, gepaard aan een ‘afgaand getij’ aan belangstelling, activiteiten zomaar in de gevarezone kunnen komen. De heer Ardo Menges werd ernstig ziek en overleed in 2014. Professor Van de Brom, die toen een belangrijke rol vervulde, haakte af, omdat hij vond dat de kerkelijke organisatie toen erg lauw (zeg maar: niet) reageerde op zijn voorstellen tot een verdere integratie ook met KBB, en ja, toen verdween het thema door de diverse reorganisaties bij de Dienstenorganisatie zomaar onder tafel en ook de vrijwilligersorganisaties die er bij betrokken waren. Jammer, want ik denk dat we er echt nog niet zijn met al onze kerkgebouwen. De laatste jaren hebben we gezien dat ook ons stichtingsbestuur geen verversing van krachten voor elkaar kreeg. Inmiddels ben ik nu ook de tachtig gepasseerd. Het enig ander overgebleven bestuurlijk is niet meer in staat mee te besturen. Ik heb in overleg met hem de stichting laten uitschrijven uit het handelsregister. Heb geprobeerd het landelijk diaconaat opnieuw voor de thematiek te interesseren, maar die (Kerk in Actie) kwamen al gauw met het idee contact met jullie als VKB op te nemen.”

VKB pakt het thema op

Ik heb de heer Te Winkel inmiddels kunnen vertellen dat wij de thematiek zullen oppakken. Ondertussen zullen we niet de website van KBB overnemen. Die is daarvoor te gedateerd en ook te onvolledig. Maar wat we wel van plan zijn, is aandacht geven aan de problematiek. Het opnemen in de jaarlijkse agenda voor kerkrentmeesters: doe regelmatig een gehandicaptenvriendelijkheidscheck. We gaan daarvoor een handzaam zelftestprotocol (laten) ontwikkelen. We zullen

Bordje aan een fiets waarmee kan worden aangegeven dat de bestuurder slechthorend is.

plaatselijke (wijk) gemeenten stimuleren om op hun website via een standaardaanduiding duidelijk te maken op welke terreinen hun gebouw(en) bruikbaar en vriendelijk is/zijn voor mensen met een beperking. Ook gaan we in de jaarlijkse data-vraag aan gemeenten, waarmee we gaan beginnen vanaf 2021, de vraag opnemen of er aandacht is voor gehandicaptenvriendelijkheid van de kerkelijke gebouwen.

De heer Te Winkel is blij dat op deze manier de erfenis van ‘Kom Beter Binnen’ een plek krijgt. Hij zegt: “Het gaat me er niet om dat ik het voor mezelf nu kan afsluiten. Als ik terugdenk aan alle inspanningen die mensen zoals Ardo Menges hebben gepleegd om te werken aan een waarlijk inclusieve kerk, waar ruimte is voor alle mensen, dan was het voor mij onbestaanbaar dat er nergens meer ergens in de kerk een club zou zijn die dit zou behartigen.”

Een rolstoelhelling bij een kerkgebouw

